

RENAȘTEREA

PUBLICAȚIA PAROHIEI ORTODOXE ROMÂNE „NAȘTEREA DOMNULUI“ MÜNCHEN

Crăciun fericit!
Frohe Weihnachten!

Din viața Parohiei și a
Școlii de Română

***

Liturghie arhierescă
cu PS Dr. Sofian
Brașoveanul

***

Pr. Prof. Dr. Daniel
Benga,

*Hristos se naște!
Slăviți-L!*

Editorial

Provocările omului modern

Pomenirea morților în Biserica creștină

Fragmente neodihnite

RENAȘTEREA

apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Arhiepiscop și
Mitropolit Dr. Serafim Joantă al Germaniei, Europei Centrale
și de Nord

CUPRINS

Pr. Dr. Alexandru Nan, <i>Editorial</i>	1
<i>Urmând stelei</i>	3
Pr. Prof. Dr. Daniel Benga, <i>Hristos se naște! Slăviți-L!</i>	5
Alina Rotaru, <i>Provocările omului modern</i>	8
<i>Fragmente neodihnite</i>	12
Pr. Dr. Alexandru Nan, <i>Sf. Magnus, Apostolul ținutului Allgäu</i>	13
Pr. Dr. Ștefan Zară, <i>Pomenirea moșilor în Biserica creștină</i>	18
Din viața Parohiei și a Școlii de Română	22-28
Pr. Dr. Alexandru Nan, <i>Slujbă panortodoxă și Sfânta Liturghie</i>	22
Pr. Dr. Alexandru Nan, <i>Rânduiala Proscomidiei</i>	24
Dr. Anca Bartoș, <i>La cireșe</i>	25
Daniela Nan, <i>Noi „căi“ de descoperire a artei românești</i>	26
<i>În așteptarea Crăciunului</i>	28

Editorial

„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire” (Lc. 2,14)

Iubiții mei,

Într-o lume tot mai deabusolată și mai dezorientată, cu tot mai mulți semeni bolnavi sau deja trecuți în veșnicie, cu tot felul de vești apăsătoare și înspăimântătoare, care-i afectează pe mulți semeni de-ai noștri, aruncându-i în depresie și-n atacuri de panică, se cuvine să ne amintim de vestea cea bună a întrupării Fiului lui Dumnezeu, a Pruncului Mântuitor. Acesta este cu adevărat singurul lucru nou petrecut sub soare în decursul istoriei. Pandemii, ciumă, molimă, războaie, foamete, au mai fost în istoria umanității și vor mai fi. Nașterea Fiului lui Dumnezeu este tema la care trebuie să meditam acum. Să ne punem următoarea întrebare: Cred eu cu adevărat în Fiul lui Dumnezeu, Care în urmă cu peste 2000 de ani, S-a făcut Om, a devenit unul dintre noi? Religiiile păgâne și-L închipuiau pe Dumnezeu sus, în cer, intangibil și inaccesibil. Poporul evreu a fost

ales de Dumnezeu, ca-n sânul lui să se întrupeze Mesia, iar rolul său a fost acela de a transmite făgăduița făcută lui Avraam și Legea (Tora), rezumată în Decalog (Ieș.20,1-17). Fidel “Cărilor sfinte”, poporul evreu crede în realizarea istorică a Legământului dintre Dumnezeu și Israel. În timpul lui Iisus, această așteptare mesianică este foarte pronunțată. Mesianismul iudaic exprimă speranța că Dumnezeu are un plan cu lumea, pe care-l realizează prin Mesia, acel rege din neamul lui David, care va instaura Împărăția lui Dumnezeu pe pământ, mai întâi în Israel și apoi în toate neamurile. La venirea lui Iisus, poporul Său era în așteptare, așteptând mângâierea lui Israel. Iisus vine deci la „plinirea vremii” (Gal. 4,4), adică în contextul așteptării mesianice. Totuși, deși Hristos este Cel în care se împlinesc proorociile mesianice, Noul Testament va sublinia unele accente ale mesianismului biblic pe care tradiția iudaică le-a omis, de pildă, ideea că Mesia este mai mare decât David și că are o incidență cu istoria umană în general. Chiar în genealogiile Domnului, venirea lui Iisus este pusă nu numai în raport cu mesianismul și istoria poporului ales, ci și cu istoria și destinul oamenilor, al umanității în general. Iisus plinește nu numai așteptarea mesianică a unui popor,

Israel, ci speranța tuturor celor ce suferă nedreptatea și opresiunea, nădejdea întregii Creații care suspină și suferă durerile nașterii (Rom. 8,22). El este nu numai Cel făgăduit de profeți și așteptat de poporul ales, ci și încoronarea umanității și chiar a Creației, care Îl dorește și Îl așteaptă de la începutul ei.

Iubiții mei,

În aceste zile în care predomină știrile negative, trebuie să ne concentrăm mai mult pe vestea întrupării Fiului lui Dumnezeu, venit să mântuiască lumea de păcat, de boală și de moarte. De aceea, vă propun să lecturați cu atenție articolul pr. prof. dr. Daniel Benga intitulat: „Hristos se naște. Slăviți-L”!, unde accentul este pus tocmai pe această veste bună. Dacă în anii non-pandemici vestea Nașterii Domnului era „umbrită” de toate reclamele lumii consumiste, anul trecut și anul acesta, această veste pare a fi „acoperită” de veștile rele, care ne parvin de pretutindeni, legate, în special, de pandemie și de urmările ei. Concentrarea pe evenimentul Nașterii Domnului este răspunsul Bisericii la provocările lumii de astăzi, pentru că Hristos este același ieri, astăzi și-n veci (Evr. 13,8). Cum să reacționăm la provocările

lumii de astăzi, ne învață articolul doamnei psiholog Irina Rotaru, care, în finalul acestuia afirmă: „metaforic vorbind, viața are văi și munți”. Perioada prin care trecem o putem considera o vale din care vom ieși cu ajutorul Pruncului Mântuitor. Să nu ne pierdem nădejdea, să ne îngrijim de sufletele noastre prin mai multă rugăciune și prin post, prin Spovedanie și Sf. Împărtășanie, iar în ce privește trupul, să nu uităm că este „templul Duhului Sfânt” (I Cor. 6,19), cum ne învață Sfântul Apostol Pavel. Față de acest „templu” avem obligația de a-l îngriji ca și cum am mai avea de trăit o mie de ani, așa cum spunea un Sfânt Părinte al Bisericii.

Celelalte articole pe care vi le propunem în acest număr al revistei, în special cele legate de activitățile Școlii de Română (Școlii parohiale), sperăm să vă aducă multă bucurie în suflet și speranță. În ciuda condițiilor pandemice neprielnice, am reușit, totuși, să organizăm mai multe activități pentru și cu copiii și tinerii noștri. Dau slavă lui Dumnezeu pentru toate cele realizate și le mulțumesc tuturor celor implicați! Întrucât anul acesta a fost declarat de către Patrihia Română ca an al pastorației românilor din afara României și anul comemorativ

al celor adormiți în Domnul, am găsit de cuviință să publicăm și un articol al pr. dr. Ștefan Zară, despre cultul morților în Biserica primară. Într-un email primit în momentul în care mă pregăteam să finalizez acest editorial, un reprezentant de seamă ortodox, foarte implicat în activitatea ecumenică, recomanda următoarele: „Denken Sie positiv und bleiben Sie negativ“! Asta vă doresc și eu, să gândiți pozitiv, pornind de la vestea veștilor, întruparea Fiului lui Dumnezeu și să rămâneți negativi, în ceea ce privește pandemia. Să nu lăsăm tema vaccinării / nevaccinării să ne dezbine, să rămânem uniți și să urmărim strigarea îngerilor: „Și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“!

Să petrecem cu bucurie Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei, chiar dacă vom fi izolați unii de alții și să încercăm să interiorizăm singurul mesaj nou sub soare, legat de întruparea Domnului, conviși fiind că, Pruncul născut în Betlem Iudeii, Doctorul sufletelor și trupurilor noastre, ne va izbăvi și de această molimă!

La mulți ani!

Cu doriri de bine și binecuvântare,

Pr. dr. Alexandru Nan

Urmând stelei: Cum să menții trează conștiința Nașterii Domnului pe toată perioada postului

Mai ales în perioada premergătoare Crăciunului, suntem invadați de tot felul de stimuli: beculețe, reclame, moși și zurgălăi. Iar Nașterea Domnului rămâne adesea uitată în societate, undeva în fundal.

Nu și pentru creștinul care știe să mențină trează conștiința marii sărbători pe durata întregului post, patruzeci de zile.

Ce face credinciosul care postește cu adevărat? El nu este atent doar la ce consumă, se înconjoară de lucrurile care-i amintesc motivația postului – bucuria că vine Domnul în lume și urmărește mereu, cu gândul, Steaua Nașterii.

De la creștini luate și înapoi la ei date, îți prezentăm 7 lucruri pe care

poți să le faci ca să menții trează conștiința Nașterii Domnului pe toată perioada postului:

1. Pune în centrul locului tău de rugăciune o icoană cu Nașterea Domnului sau alte reprezentări legate de eveniment precum Închinarea Magilor, Sfânta Familie ș.a. Menține aprinsă în fața ei o candelă ori o lumânare.

2. Roagă-te. Citește, măcar o dată pe săptămână, Acatistul Bunei Vestiri sau alte rugăciuni care fac referiri la Naștere.

3. Cântă. Învață-i pe copii poezii și colinde. Povestește-le evenimentul serbat de Crăciun și semnificația lui.

4. Citește. Mai ales Biblia. Vezi profețiile din Vechiul Testament și relatarea Nașterii Domnului din Noul Testament. Vezi și alte cărți duhovnicești, dar nu numai. Poți alege și „Poveste de Crăciun” scrisă de Charles Dickens.

5. Ascultă (sau citește) predici cu referire la Întruparea Mântuitorului. Creează un playlist cu imne bisericești și colinde de Crăciun.

6. Privește. În era tehnologiei, icoana nu rămâne acasă. Poți să-ți personalizezi ecranul telefonului cu o reprezentare despre Nașterea Domnului.

7. Nu uita să fii bun. Cu gândul că Cel Bun Se întrupează, fii și tu mai bun. Dăruiește, ajută un bolnav, sună pe cineva singur, fii mai generos cu cei de lângă tine.

Postul Crăciunului amintește de postul îndelungat al patriarhilor și dreptilor din Vechiul Testament, în așteptarea venirii lui Mesia – Izbăvitorul. Prin durata lui de 40 de zile, acest post aduce aminte și de postul lui Moise de pe Muntele Sinai, când acesta aștepta să primească cuvintele lui Dumnezeu, Decalogul.

Primele mențiuni despre acest post provin din secolele IV-V, de la Fericitul Augustin și Sfântul Leon cel Mare al Romei.

Sursa: Basilica.ro

Hristos se naște! Slăviți-L!

Pr. prof. dr. Daniel Benga

În fiecare an sărbătorile legate de Nașterea Domnului ne cheamă pe toți să ne aducem aminte de faptul că în urmă cu peste 2000 de ani Dumnezeu s-a coborât pe pământ, pentru a ne urca pe noi oamenii în ceruri. De atunci încoace întreaga lume creștină privește către Betleem, locul unde Fiul lui Dumnezeu, care exista mai înainte de veci, a acceptat să devină om. Slujbele Bisericii rememorează și retrăiesc acest moment unic din istoria umanității, chemându-i pe toți cei ce cred în Întruparea lui Hristos să dea mărturie vie despre credința lor. Nașterea lui Hristos ne-a adus speranță, bucurie, iertare și în cele din urmă mântuire. Bucuria autentică a acestor zile se întemeiază pe faptul că Dumnezeu este cu noi, că nu suntem singuri pe acest pământ, El făcându-Se bucurie celor întristați, mângâiere celor împovărați și ajutor celor neajutorați.

Mergând în zilele sărbătorilor de Crăciun pe străzile marilor

metropole ale lumii te afli într-o lume nebună care pare că a uitat de Dumnezeu. Timpul nu mai ajunge nimănui în aceste zile pentru cele ale lumii. Pregătirea pentru serbarea Nașterii Domnului se reduce la pregătirile de ospăț lumesc, uitând că marele ospăț al acestui praznic este cel duhovnicesc. Este o sărbătoare a sufletului, dar a fost metamorfozată de noi într-o alergare pentru cele ale trupului. Chiar spovedania prilejuită de Nașterea Domnului a devenit una din formalitățile pe care le avem de îndeplinit în aceste zile. Dar și aici ne grăbim, deoarece nu avem timp să așteptăm după alții, căci ne așteaptă marile și nebănuite de importantele noastre treburi. În locul bucuriei că suntem în Casa Domnului așteptând întâlnirea cu El, care ne cheamă la ospățul împărăției Sale fără de sfârșit, apare frustrarea pentru pierderea timpului pierdut.

Oameni buni, haideți să oprim timpul măcar atunci când Hristos se naște! Societatea de tip capitalist în care trăim ne transformă pe toți în niște mici rotițe ale unui mare angrenaj. Și fie că vrem, fie că nu vrem, mergem în pas cu lumea. Așa că nici nu mai știm care este de fapt timpul pierdut. Înțelepciunea vieții și a vârstei ar trebui să ne facă să înțelegem că timpul câștigat este timpul „pierdut“ pentru Dumnezeu și pentru cei de aproape ai noștri.

„Hristos se naște slăviți-L, Hristos din ceruri întâmpinați-L!”. Ziua Nașterii Domnului se întoarce în fiecare an la noi și suntem chemați să ne întoarcem și noi către ea. Ea se întoarce la noi deoarece este veșnică și domnește peste toate timpurile. Prăznuirea liturgică a Bisericii face această zi prezentă ori de câte ori trecem pragul sfântului locaș spre a ne aduna să-l laudăm pe Hristos. Prin slujba de sfințire orice Biserică devine Casă a Domnului în care intrăm noi oamenii. Iar în Casa Domnului se trăiește în Ziua Domnului, timpul este sfânt și spațiul este sacru. Pentru că nu suntem dumnezei rețrăim într-un an calendaristic

tot ceea ce a făcut Dumnezeu pentru noi ciclic punctual. De Crăciun venim în Casa Domnului să luăm parte la ospățul prilejuit de faptul că S-a născut pentru noi pe pământ. Această Zi a Nașterii lui Hristos este însă veșnică, deoarece domnește peste toate timpurile și va putea fi prăznuită de toți oamenii până la sfârșitul veacurilor. Nu ea se întoarce la noi în sens propriu, ci noi ne întoarcem la ea. Ne întoarcem la ea întrebându-ne ce a adus Nașterea lui Dumnezeu pe pământ pentru noi personal. A-L întâmpina pe Dumnezeu Care vine în chip de prunc pe pământ înseamnă a ieși din egoismul nostru și din casa noastră. Verbul a întâmpina în limba română presupune a face câțiva pași înspre cel care vine la tine. La noi se pogoară Dumnezeu și suntem chemați să facem niște pași spre a-L întâmpina.

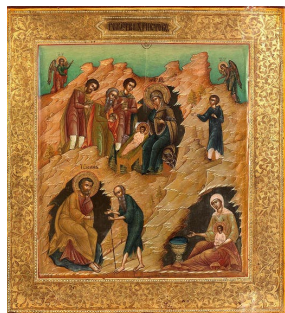
Comuniunea cu Hristos se realizează însă în mod deplin în sinaxă, în cadrul cultului, în săvârșirea Sfintei Liturghii. În Faptele Apostolilor, Capitolul 6, ni se relatează cum în cadrul cultului, al rugăciunii împreună au fost rânduiți șapte diaconi

pentru a sluji la masa văduvelor. Rugăciunea și cultul nu a fost niciodată pentru Biserică o chestiune „spiritualistă“, ci au fost legate de problemele vieții, la care se referă întotdeauna rugăciunile Bisericii. Biserica nu nesocotește lucrurile materiale, ci se roagă pentru a le avea. La slujba Tăinei Sfintei Cununii preotul Îl roagă pe Dumnezeu să umple casele mirilor de vin, de untdelemn și de toate bunătățile cele pământești. Nesocotirea laturii materiale a vieții și a nevoilor materiale ale trupului este din punct de vedere ortodox o erezie și o negare a întrupării dumnezeiești și a unirii neamestecate și nedespărțite a celor două firi, divină și umană în Hristos. Singurul lucru pe care Dumnezeu îl cere de la noi este ierarhizarea în Hristos a celor două elemente ale omului, sufletul și trupul. Așadar, să oprim timpul de Nașterea lui Hristos, dând valorilor spirituale valoarea pe care o au de fapt. Să ne găsim timp pentru sufletul nostru, aprinzând o lumânare la ceas de seară și mulțumindu-I lui Dumnezeu în rugăciune pentru toate câte a făcut pentru noi, pentru toate cele știute și neștiute, pentru cele arătate și

nearătate care ni s-au făcut nouă.

Gândul nostru se îndreaptă în aceste zile însă și către cei necăjiți și întristați, unii datorită propriilor patimi și greșeli, iar alții datorită lumii nedrepte în care trăim. În istoria ei bimilenară Biserica a avut două altare la care a slujit neîncetat. Primul este altarul propriu-zis, de unde în fiecare duminică și sărbătoare mulțumirea noastră a tuturor urcă prin rugăciune liturgică la Dumnezeu. Al doilea altar la care Biserica slujește sunt văduvele, săracii, orfanii, bolnavii și toți cei oropsiți ai soartei. Sfântul Efrem Sirul ne îndeamnă în imne de o rară frumusețe și profunzime spirituală cum să petrecem sărbătorile de acum:

„Aceasta e noaptea împăcării; nimeni încrunțat și întunecat să nu fie în ea; în această noapte care dă pace tuturor nimeni să nu

amenințe și să nu facă războaie!

Aceasta este noaptea Celui Blând; nimeni să nu fie amar și aprig în ea! În această noapte a Celui Smerit nimeni să nu fie trufaș și mândru!

În această zi a iertării nimeni să nu-și răzbune vreo greșală! În această zi a bucuriei să nu împărțim dureri!

Aceasta este ziua care a deschis rugăciunilor noastre ușa înaltului cerului. Și noi să deschidem ușile noastre celor ce ne-au greșit și ne roagă de iertare.

În această zi în care Domnul a toate a venit la robii Săi, să se plece și stăpânii în iubire spre robii lor!

În această zi în care Cel Bogat a sărăcit pentru noi, să-l lase și bogatul pe cel sărac să ia parte la masa lui!“

Dumnezeu să ne dăruiască tuturor un praznic binecuvântat și plin de bucurie sfântă!

Provocările omului modern

Alina Rotaru

În ultimul timp, m-am gândit la provocările pe care le are omul modern. Sistemul lui cerebral nu e pregătit pentru ele, de aici incidența mare a unor afecțiuni de care bunicii și strămoșii noștri nu sufereau: burnout, (cyber)bullying, tulburări de anxietate și emoționale, dependențe de tot felul - droguri, jocuri video, cumpărături etc. Cert este că fiecare este responsabil de hotărârile pe care le ia și care formează o bună parte din ceea ce este ca om.

Eram în facultate, la un curs de „Științe cognitive” cu remarcabilul profesor Mircea Miclea, care vorbea despre rolul emoțiilor în viața noastră. După mai mult de două ore în care toată sala îi sorbea cuvintele, a exclamat neașteptat, din străfundurile inimii, parcă: „Ce greu e să fii om!” Și a oftat. Îmi amintesc deseori acest episod. M-am identificat cu această sintagmă când eram pusă în fața unor decizii, fără a avea un control asupra consecințelor, când mă aflam în incertitudine, când sufeream, când mă vedeam

neputincioasă în fața suferinței altora, când planurile pe care le făceam și pe care mă bazam mi se risipeau. Nu am lăsat această sintagmă să devină o mantră pentru mine, dar am simțit-o ca pe o realitate în anumite momente.

M-am gândit, în ultimul timp, la provocările omului modern, al cărui sistem cerebral nu este deloc pregătit să le facă față. De aici și incidența ridicată a unor afecțiuni de care înaintașii noștri nu sufereau: burnout, (cyber)bullying, incidența crescândă a tulburărilor de anxietate și a celor emoționale, dependențe de droguri, jocuri video, cumpărături etc.

Educația pornește de la tine

În teorie, cel puțin, sistemul educațional urmărește să formeze persoane „multilateral dezvoltate”, adică oameni care să fie capabili să-și gestioneze viața în mod echilibrat: social, profesional,

emoțional, relațional, fizic. Însă, reușita acestui deziderat depinde, într-o mare măsură, de investiția personală în tine și de seriozitatea cu care te angajezi în demersul cunoașterii tale și explorării lumii în care trăiești. Mă gândesc la câte lucruri este necesar să știm astăzi pentru a funcționa adecvat. Și cât de dificil poate fi atunci când viața ne pune în situații neobișnuite, cum este o pandemie, care ascunde numeroase tulburări psihice, începând cu anxietatea și depresia și terminând cu recunoașterea și exprimarea emoțiilor, autocontrol emoțional, gânduri raționale versus gânduri iraționale, gestionarea vulnerabilităților psihologice și un demers măcar rudimentar de introspecție.

Toate acestea arată nevoia de educație emoțională, psihologică. Și nu doar de atât, este nevoie de educație cam pe toate palierele vieții:

Educație nutrițională, care înseamnă mai mult decât ce mănânci, este un demers amplu în care sunt necesare resurse pentru a aduna informații, a avea timp și dorință de a implementa obiceiuri

de viață sănătoasă, care prin repetiție să devină automatisme.

Educație financiară, începând cu gestionarea salariului și terminând cu un plan de economii, pensie privată sau asigurare de sănătate, cumpărături, investiții, freelancing, antreprenariat, venituri pasive, monetizarea pasiunilor etc.

Educație relațională. Relațiile sunt seva vieții, un domeniu-cheie pentru o viață împlinită, de aceea trebuie învățat cum se inițiază, hrănește și dezvoltă o relație. Stilul de atașament, abilități de comunicare, gestionarea conflictelor, negociere, compromis, toleranță, exprimarea bunătații sunt doar o mică parte din provocările pe care relația de iubire (și nu numai) le aduce în existența noastră.

Onestitate, sinceritate, luciditate, suport, valabil în toate celelalte relații. Integritate, în primul rând, pentru că o relație se distruge în absența integrității.

Educație morală. Punem accentul pe ce se vede, dar valorile pe care le ai, principiile după care te ghidezi în viață, cum jonglezi între bine

și rău, hotărârile pe care le iei în funcție de aceasta, opțiunea religioasă, toate acestea sunt în responsabilitatea ta și formează o bună parte din ceea ce ești ca om.

Educație vocațională și profesională. Să fii bun în domeniul pe care ți l-ai ales: performant, adaptabil, flexibil, cu viziune pe termen lung, să îți dezvolți cunoștințe și abilități relevante, să fii motivat, perseverent și multe altele. Să nu uităm de abilități de luare a deciziilor, de documentare, socializare, abilități de petrecere a timpului liber, de managementul timpului, organizare și toate micile aspecte care alcătuiesc viața complexă de zi cu zi.

Un alt bioritm

Parcurgând în trecere toate aceste aspecte care necesită educație, realizez că nouă, oamenilor secolului 21, ni se cer foarte multe abilități, deprinderi și comportamente, pe care trebuie să le dobândim într-un timp scurt. Tot acest carusel extrem de alert al vieții este radical diferit de ceea ce trăiau bunicii noștri la sat și chiar la oraș. Ei urmau un bioritm racordat la natură: se culcau odată

cu lășarea serii, se trezeau odată cu ivirea zorilor, prestau munci stabile, lucrul la câmp, țesut etc., mâncarea era naturală, netratată chimic, nu exista mass-media diversificată și, deci, stimuli rapizi care să modifice anumite circuite cerebrale. Era o lume mai stabilă și statică, mai coerentă, parcă.

Noi, cei de astăzi, suntem luați pe nepregătite și trebuie să ne adaptăm din mers, cu costuri mai mici sau mai mari, în funcție de o serie de variabile, precum personalitatea, statutul socio-economic, vârsta etc. La un moment dat, simțim că toate lucrurile pe care este necesar să le știm vin ca o presiune mare peste noi, cu anxietate pentru că poate vom greși, nu vom face față provocărilor care vin cu rapiditatea unui tsunami. Sunt multe de știut și trăit, viața e atât de complexă.

Ce e de făcut? Ai răbdare cu tine, în primul rând. Fii deschis spre a învăța și experimenta un spectru cât mai larg de trăiri și situații. Dacă vei fi treaz în conștiința ta și, atât cât este posibil, încerci să trăiești în acord cu valorile și principiile tale, vei ști la fiecare pas ce e de făcut, vei simți intuitiv. Dumnezeu îți va trimite în cale oamenii potriviți

care să te îndrume sau să-ți dea un sfat, se vor închide și deschide uși nebănuite. Datoria ta este să fii informat când iei o decizie, să fii un om mai bun și echilibrat. Respiră, ancorează-te în prezent, stai în corp și simte-ți emoțiile. Nu ești într-o cursă contracronometru, nu trebuie să te compari cu cineva decât cu cel care ai fost ieri... Și aceasta, doar dacă te ajută să mergi mai departe.

Metaforic vorbind, viața are văi și munți. Adică perioade în care lucrurile merg bine și vezi lumina de la capătul tunelului, și perioade dificile, în care nimic nu are sens și nu se leagă. Atât bucuria, cât și tristețea sunt trecătoare, ciclice și ne maturizează. Uneori îmi vine și mie să exclam: „Ce greu e să fii om!”, dar îmi amintesc repede că este cea mai minunată șansă pe care o puteam primi.

Sursa: Provocările omului modern (ziarullumina.ro)

Fragmente neodihnite

„Este ușor, într-adevăr, să mă spovedesc că nu am postit în zilele rânduite, că nu mi-am făcut rugăciunile sau că m-am mâniat. Este un lucru diferit, totuși, acela de a realiza dintr-o dată că am pângărit și că mi-am pierdut frumusețea sufletească, că sunt departe de adevărata mea casă, de adevărata mea viață, și că ceva prețios, curat și frumos a fost rupt fără speranță în structura intimă a existenței mele. Aceasta și numai aceasta este pocăința, dorința adâncă de a te reîntoarce, de a te înapoia, de a recăpăta căminul pierdut“ (Pr. Alexander Schmemmann).

***

„Sursa falsei religii este incapacitatea de a te bucura, sau mai degrabă, respingerea bucuriei, pe când bucuria este esențială, deoarece este rodul prezenței lui Dumnezeu. Nu poți să nu te bucuri, știind că Dumnezeu

există. Doar puse în legătură cu bucuria, frica de Dumnezeu și umilința sunt drepte, autentice, fructuoase, în lipsa bucuriei, ele devin demonice, cea mai profundă denaturare a oricărei experiențe religioase. O religie a fricii. Religia falsei umilințe. Religia vinei. Toate sunt niște ispite, niște capcane - foarte puternice într-adevăr, nu doar în lume, ci și în sânul Bisericii. Oamenii „religioși“ privesc bucuria, adeseori, cu suspiciune. Izvorul principal al tuturor este „sufletul meu se bucură în Domnul ...“. Frica de păcat nu ne mântuiește de el. Bucuria în Domnul mântuiește. Un sentiment de vinovăție sau moralismul nu ne eliberează de această lume și de ispitele ei. Bucuria este temelia libertății în care suntem chemați să rămânem. Unde, cum și când s-a denaturat această tonalitate a creștinismului - sau, mai degrabă, unde, cum și de ce au ajuns creștinii imuni la bucurie? Cum, când și de ce, în loc să ușureze oamenii suferinzi, Biserica a ajuns să-i intimideze și să-i înspăimânte? Oamenii vin mereu și cer sfaturi (astăzi de la ora 7:30 dimineața, spovedanii, discuții, patru oameni cu probleme, fără să mai pun la

socoteală întâlnirile de mai târziu) și o slăbiciune sau o falsă rușine nu mă lasă să-i spun fiecăruia dintre ei: „Nu am niciun sfat să-ți dau. Am doar o bucurie vlăguită, dar, pentru mine, neîntreruptă. O vrei?“. Nu, nu o vreau. Ei vreau să discute despre „probleme“ și să vorbească despre „soluții“. Nu, n-a existat o victorie mai mare a diavolului în lume, decât această religie „psihologizată“. Există orice în psihologie. Un singur lucru este de neînchipuit, imposibil: Bucuria! (Pr. Alexander Schmemmann)

***

„Să nu-ți fie frică de luptă, nu fugi de ea. Când nu se luptă, nu sunt nici virtuți; când nu ne sunt puse la încercare credința și dragostea, nu putem ști dacă avem credincioșie și iubire către Dumnezeu. Credința, nădejdea și dragostea noastră pot fi manifestate numai în situații de luptă, în condiții grele și apăsătoare, subiective sau obiective, la boală, la necaz, la lipsuri“ (Sfântul Ioan de Kronstadt).

Sf. Magnus, Apostolul ținutului Allgäu

Pr. Dr. Alexandru Nan

Întresfinții care au avut o contribuție însemnată la încreștinarea sud-vestului Germaniei de astăzi se numără și Sfântul Magnus, pomenit în Bisericile Ortodoxă și Catolică în ziua de 6 septembrie. De origine alamană sau retoromană, Sfântul Magnus s-a format la mănăstirea de la St. Gallen, fiind apoi chemat la misiune în ținutul Allgäu de către episcopul de Augsburg. Propovăduirea cu succes a creștinismului și numeroasele minuni au dus la trecerea lui în rândul sfinților, fiind considerat pe bună dreptate „Apostolul ținutului Allgäu“.

Cea mai veche mărturie despre cinstirea Sf. Magnus o avem din secolul al 9-lea, din Martirologiul de la Reichenau, în care este pomenit cu numele și este consemnată și ziua pomenirii sale. Informații despre viața acestui sfânt foarte popular ne oferă mai multe manuscrise, a cărui valoare istorică este, în parte, constestată astăzi. Vita S. Magni Faucensis vetus, scrisă în jurul anului 895,

a fost foarte răspândită și de mai multe ori prelucrată, ultima dintre redactări aparținând călugărului Otloh de la mănăstirea Sf. Emmeram din Regensburg. Unii consideră că biografia a fost prelucrată chiar până în perioada barocului.

Această biografie ne relatează mai întâi plecarea călugărilor Gallus, Columban și Magnoald (așa cum era numit Sf. Magnus) din Irlanda. Magnoald a rămas cu Teodor și Sf. Gallus la lacul Konstanz și a fost hirotonit diacon. După moartea Sf. Gallus, a venit la el preotul Tozzo pentru a căuta misionari pentru ținutul Allgäu, un teritoriu în parte încă păgân. Magnoald, numit de către localnici Magnus cel Mare, în urma unei minuni săvârșite la Bregenz (vindecarea unui orb), împreună cu Teodor, au plecat cu preotul Tozzo în acest ținut. Ajungând în apropierea orașului Kempten, o zonă periculoasă din cauza șerpilor, care sunt simbol aici al necredinței, având crucea Sf. Gallus și toiagul acestuia asupra lui, Magnus a reușit să îndepărteze aceste reptile și animalele sălbatice. Astfel, a luat naștere o comunitate creștină în Kempten,

unde a rămas Teodor ca preot și, cu mari greutate, a ridicat și o biserică, care a fost sfințită de către episcopul Wikterp de Augsburg, în prezența lui Magnus. Magnus a plecat mai departe înspre Füssen, însoțit de preotul Tozzo. După o informație legendară, în drum spre Füssen, la Rosshaupten a omorât un balaur, care le bloca drumul. Aici a ridicat un oratoriu în cinstea Sfintei Fecioare Maria și a Sf. Florian, lăsându-l ca preot pe Tozzo. Continuând drumul, a ajuns la Füssen, unde, după ce a îndepărtat demonii, a ridicat o capelă care a fost sfințită de același episcop Wikterp. Episcopul i-a pus la dispoziție mai mulți clerici, iar regele Pipin cel Tânăr i-a dăruit un teren, luând astfel ființă o comunitate monastică. Magnus, hirotonit apoi preot, s-a nevoit timp de 25-30 de ani în Füssen, propovăduind Evanghelia și făcând numeroase minuni. Pe lângă comunitatea monastică, datorită predicii însuflețite a lui Magnus și a minunilor săvârșite de el, s-a dezvoltat acolo și o curte regală (curtis regia; villa regia). A trecut la cele veșnice pe data de 6 septembrie, într-o zi de duminică, în jurul vârstei de 73 de

ani, de față fiind preotul Teodor și Tozzo, între timp ajuns episcop de Augsburg (în jurul anului 772). Conform tradiției, Teodor a pus în mormânt și o viață a sfântului, pe care el însuși o scrisese. Datorită persecuțiilor, se pare că Teodor a părăsit mai târziu ținutul Allgäu, alipindu-se de abatele Otmar, cel care a refăcut mănăstirea înființată de Sf. Gallus. Datorită neliniștilor și luptelor, se pare că mănăstirea de la Füssen a fost și ea distrusă. După reconstrucție, aici au fost aduse, din porunca episcopului Lanto (833-860) de Augsburg, moaștele Sfântului Magnus, petrecându-se și o minune. Cam în același timp, Ermenrich a scris o biografie a Sf. Magnus.

Informații istorice și legendare

Afirmațiile anacronice din prima parte a biografiei sunt clare. Deși s-a născut în jurul anului 699, probabil, la St. Gallen, biografia îl face pe Magnus contemporan cu Sf. Gallus (+650) și Columban (+615), deși aceștia au trăit cu circa aproape un secol mai devreme. Se pare că Magnus a crescut la St. Gallen, fiind de origine alamană sau retoromană și s-a călugărit la mănăstirea St. Gallen, fiind contemporan cu Teodor, cel care a scris prima sa biografie. La St. Gallen, după moartea Sf. Gallus s-a dezvoltat o frumoasă și activă comunitate monahală. Până în jurul anului 730, Magnus a trăit în apropierea acestei comunități ca eremit.

Misiunea la Kempten și Füssen

De aici a fost chemat de către episcopul Wikterp de Augsburg, care rezida momentan la Epfach, în estul ținutului Allgäu, să facă misiune, în jurul anului 746. Însoțit de Teodor și Tozzo, Magnus a venit în acest teritoriu. Teritoriul stabilit pentru misiune se afla situat între râul Iller și râul Lech. Se pare că la Bregenz a vindecat un orb, care apoi i-a mulțumit cu următoarele cuvinte: „Mare ești tu și mare este opera ta!” (Magnus es tu et magna opera tua!). Probabil, solicitarea episcopului stătea în legătură cu dorința triburilor alamane și baiuware de a se emancipa de sub conducerea Regatului franc, condus de dinastia merovingiană. Mai întâi, a propovăduit în Kempten (Cambodunum), unde conform tradiției, a îndepărtat șerpii și a alungat demonii. Cambodunum era un înfloritor oraș comercial între Italia și provinciile nordice ale Imperiului Roman de Apus. Toate bunurile transportate prin munți, cu catâri și alte animale de povară, erau depozitate mai întâi aici, înainte de a fi distribuite. Prin acești romani, ca și-n alte provincii, au ajuns primii creștini în această

zonă. Odată cu retragerea romană, zona aceasta s-a sălbăticit, de aceea au fost chemați acești misionari de către episcopul de Augsburg.

Cei doi au propovăduit Evanghelia în acest oraș comercial numit Cambodunum (Kempten). În afara vechiului oraș roman se va dezvolta începând cu anul 752 cea mai importantă mănăstire benedictină din ținutul Algäu, care va juca un rol important în perioada carolingiană a Regatului franc (Regnum Francorum). Rămânând Teodor în Kempten, Magnus a plecat mai departe însoțit de Tozzo, propovăduind Evanghelia pe malul râului Lech. Aici a ridicat mai întâi o bisericuță la Waltendorf (astăzi partea estică a localității Schwangau lângă Füssen), după care a ridicat o chilie în localitatea Füssen, pe terenul primit ca danie din partea regelui franc Pipin cel Tânăr, din care

s-a dezvoltat apoi o comunitate monahală. În biografie, pe lângă minunea îndepărtării șerpilor cu ajutorul toiagului care aparținuse Sf. Columban, mai sunt relatate, cea cu ursul, dar și îndepărtarea insectelor (cărăbuși de mai, etc.), care puneau culturile în pericol.

Într-adevăr, Magnus a propovăduit în localitatea Füssen, deși încreștinarea Bavariei era încheiată cu vreo jumătate de secol înainte. În localitatea Füssen se pare că exista deja o biserică ridicată în cinstea Sf. Ștefan. În contradicție cu cele afirmate în biografie, este cunoscut faptul că localitatea Füssen se găsea la un loc de confluență, pe drumul antic Via Claudia Augusta, care făcea legătura dintre orașul episcopal Augsburg și Roma. De aceea, nu este clar din porunca cărui ierarh a venit Magnus la Füssen. Conform biografiei scrise mai târziu, se pare că din porunca episcopului de Augsburg, localitatea Füssen făcând parte din teritoriul canonic al acestui episcop.

Biserici închinat sfântului și Frăția Sf. Magnus

Imediat după moarte, Magnus a

fost cinstit ca sfânt. În anul 898, episcopul Adalbero de Augsburg (887-909), care a fost consilier al împăratului Arnulf de Kärnten (+899) și avea legături strânse cu abatele Solomon al III-lea, al mănăstirii de St. Gallen (în același timp și episcop de Konstanz), a dăruit o relicvă a Sf. Magnus mănăstirii din Sankt Gallen. Înmânarea relicvei a făcut-o personal, dăruind aceasta pentru biserica „St. Mangen“, ridicată în cinstea sfântului. Aceasta reprezintă și prima mărturie, că venerarea Sf. Magnus a trecut de barierele Episcopiei de Augsburg.

Biserici închinat Sfântului Magnus se găsesc astăzi pe teritoriul Germaniei (Everswinkel, Esens, Wernau, Friedrichshafen-Fischbach, unele chiar evanghelice: Bremen) și Elveției (St. Gallen, Ennetmoos), iar o procesiune în cinstea sfântului are loc anual la Füssen. În Evul Mediu târziu a fost înființată în localitatea elvețiană Sargans și o Frăție a Sf. Magnus, care există și astăzi și care are ca scop, pe lângă operele caritative, păstrarea memoriei strămoșilor.

Purtarea de grijă față de cei adormiți - de la Parentalia antică la Pomenirea moșilor în Biserica creștină

Pr. Dr. Ștefan Zară

În Imperiul Roman, așa cum am văzut, cultul morților era practic un cult de familie, chiar dacă era generalizat și ca o sărbătoare publică. Rudele și prietenii se adunau la mormânt și împărțeau cu defunctul o masă, care în concepția lor nu era una simbolică, ci o realitate concretă, un ospăț la care luau parte și cei trecuți în lumea cealaltă.

O bună perioadă de timp, creștinii au continuat aceste memoria mortuorum, materializate în așa-numitele Parentalia, însă le-au dat o nouă perspectivă simbolică, mult spiritualizată și mult mai deschisă către semenii. Creștinismul a reușit să transforme ospetele de la morminte, memoria communis, practicate cel puțin în întreaga lume greco-romană, oferindu-le o deschidere socială și ferindu-le de pericolul „confiscării” familiale, memoria familiaris.

Sfinții Părinți ai primelor secole, în ansamblul lor, s-au străduit să curețe aceste practici funerare de toate moștenirile precreștine, îmbrăcându-le în veșmintele dreptei credințe: „Când pacea a coborât asupra Bisericii, un grup de păgâni care doreau să treacă

la creștinism au fost respinși deoarece își petreceau zilele de sărbătoare legate de idoli într-o abundență de mâncare și băutură” (Augustin, Epistole, XXIX, 9). Pe lângă derapajele morale care aveau loc la aceste ospete funerare, ele începuseră să aibă tot mai mult și un aspect ostentativ. În acest sens, Părinții Bisericii din primele secole ale creștinismului încep să combată atât imoralitățile ce se întâmplau, cât și aspectul „concreționar” al acestora. Astfel, Peter Brown observa că Fericitul Augustin „era dispus să accepte un gen de praznic atâta timp cât nu avea un caracter de competiție, nu devenea exclusivist sau prilej pentru familie de a face paradă de numărul servitorilor” (Peter Brown, Cultul sfinților. Apariția și rolul său în creștinismul latin, Ed. Amarcord & CEU Press, Timișoara, 1995, p. 44).

Convivialitatea ospetelor funerare organizate lângă morminte a servit drept argument pentru Părinții Bisericii, care au căutat foarte devreme, încă din zorii creștinismului, să le suprimă, considerându-le imorale și fără nici un fundament onto-teologic.

Tertulian tratează problema banchetelor funerare folosind un vocabular divers: silicernium, cena, cenula, triclinium, convivium, epulum și parentatio. Acești termeni se referă la ospetele

păgâne, dar și creștine, pe care le opune termenului agape, care desemnează exclusiv mesele comune frățești ale creștinilor. În scrierea sa *Āpologeticum*, compară ospetele funerare cu cele oferite zeilor: „Prin ce se deosebește banchetul lui Jupiter (epulum Iouis) de un ospăț funebru (silicernium), un vas funebru de unul de libațiuni, un îmbălsămător de cadavru de un preot haruspice? Căci doar și un haruspice ia parte la înmormântare?” (Tertulian, *Āpologeticum* XIII, 7). Termenul de silicernium rămâne destul de obscur, însă din Saturele menipee ale lui Marcus Terentius Varro înțelegem destul de bine ce desemna această noțiune: „După ce am însoțit mortul, facem la mormânt, după obiceiul cel vechi, un ospăț funerar bogat. Când plecăm după cină, ne spunem unul altuia: „Să fi sănătos!”/ „Funus exequiati laute ad sepulchrum antiquo more silicernium confecimus. Quod pransi discedentes dicimus alius alii ‘uale’” (Marcus Terentius Varro, *Saturarum Menippearum fragmenta*, edidit Raymond Astbury, editio altera, col. „*Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana*”, Saur, 2002, p. 51). Silicernium era un ospăț ce avea loc imediat după înmormântare, adunând lângă mormânt întreaga familia funesta. Această masă a fost, mai presus de toate, un rit de purificare, urmat de un doliu

de nouă zile (nouemdiu), ce avea ca scop și întărirea unității și solidarității grupului care lua parte la ea (G. Dumézil, *La religion romaine archaïque*, 2e éd., Paris, 1974, pp. 605-606). Astfel, este lesne să vedem că pe Tertulian nu îl interesează doar aspectele morale ale ospetelor funerare, ci și problema lor teologică: el vedea în acestea un ritual de comuniune cu cel mort, chiar o cena demoniorum: „Noi nu sacrificăm, nu oferim Manilor (nu participăm la Parentalia); nu mâncăm nimic din ce a fost oferit zeilor sau manilor la Parentalia, căci nu putem mânca Cina Domnului și ospățul diavolilor”/ „Non sacrificamus, non parentamus. Sed neque de sacrificio et parentato edimus, quia non possumus cenam dei edere et cenam daemoniorum” (Tertulian, *De spectaculis*, XIII, 4).

Un alt motiv esențial care l-a făcut pe Tertulian să trateze problema ospetelor comemorative este acela al realității nemuririi sufletului, în contrast cu desfacerea trupului după moarte în elementele din care a fost alcătuit. Aceste ospete, pentru că sunt organizate pe mormânt, arată explicit că familia funesta credea că prin ele împarte masa cu defunctul, ceea ce înseamnă că îl identifica în continuare cu trupul său și nu cu sufletul, care, cu siguranță, este doar în familiae funestae memoria, nu și în monumentum - în

mormânt. Această credință antică, scrie Tertulian, contrazice în mod formal Sfintele Scripturi, precum și rațiunea. Tertulian amintește că moartea vizibilă corespunde despărțirii sufletului de trup și, cu atât mai mult, plecării sufletului, care nu mai păstrează nici o legătură cu trupul, pe care îl lasă pe acest pământ în mormânt (Tertulian, *De testimonio animae*, IV, 5). Prin urmare, este absurd să dorești să împarți o masă cu cel mort, organizând o masă (*defunctis parentat*) pe mormântul care conține doar trupul său. A nu admite înseamnă a fi naiv și ignorant. De foarte multe ori, orbirea este de așa natură, încât sunt aceiași cei care pretind că îi satură pe morți oferindu-le hrană trupurilor moarte și care totuși le ard pe acestea fără a-și pune întrebarea dacă nu le fac astfel rău (Tertulian, *De resurrectione carnis*, I, 1-2). Creștinii îi comemorează pe morți, scrie Tertulian, prin rugăciune și oferirea de dar la aniversarea morții lor: „Dimpotrivă, ea se roagă pentru sufletul lui și imploră ușurarea acestuia și pentru părtășia la prima înviere și aduce jertfă (liturgică) în zilele de comemorare anuală ale adormirii lui”/„Enimvero et pro anima eius orat et refrigerium interim adpostulat ei et in prima resurrectione consortium et offert annuis diebus dormitionis eius” (Tertulian, *De monogamia*, X, 5).

Textele din scrierile lui Tertulian asupra modului corect de comemorare a morților conțin deja principalele argumente folosite și mai târziu în teologia patristică pentru a condamna modalitățile antice de comemorare a morților, în vederea înlocuirii acestor practici ancestrale, lăsate moștenire de tradiția păgână, ce sunt rodul imaginației oamenilor care s-au îndepărtat de Creatorul lor. Toate acestea trădează ignoranța și superstiția și rezultă dintr-o totală neînțelegere a ceea ce este cu adevărat moartea trupului și a locului acestei morți în realitatea ontologică a omului. Ele reflectă confuzia dintre morți și zei, deoarece îi celebrează atât pe cei din urmă, cât și pe cei dintâi și, mai mult, confundarea dintre persoană și trupul acesteia. Toate acestea devin, pentru Tertulian, motive de a face apologia agapei creștine în favoarea ospetelor funerare păgâne: „Agapele noastre își îndreptățesc ființa de la numele pe care îl au: cuvântul acesta, astfel numit, la greci înseamnă iubire. Oricât de mult ne-ar costa ele, ne socotim plătiți de cheltuiala făcută în numele iubirii de aproapele nostru, dacă prin această mângâiere ușurăm/ răcorim (*refrigerium*) întrucâtva pe cei în lipsă, nu în felul în care la voi paraziții se mândresc a-și sacrifica libertatea cu prețul îndopării stomacului, ca să fie bătaia de joc a altora, ci în acela în care la

Dumnezeu cei nevoiași se bucură de o mai mare dragoste” (Tertulian, Apologeticum, XXXIX, 16).

În concluzie, învățătura lui Tertulian asupra comemorării celor adormiți diferă fundamental de cea a antichității păgâne: în prezența morții, atitudinea creștinului este în totală contradicție cu cea a păgânului. Conform acestui criteriu, sunt admise doar acte de cult, considerate a fi conforme cu credința în înviere, căci moartea creștinului este cu adevărat o naștere. Amintind de mitul antic al păsării Phoenix, Tertulian, prin celebrele sale cuvinte, subliniază evidența nașterii noastre întru moarte: „Natali fine decedens atque succedens, iterum phoenix ubi nemo iam” (Tertulian, De resurrectione carnis, XIII, 2).

Sursa: Purtarea de grijă față de cei adormiți - de la Parentalia antică la Pomenirea moșilor în Biserica creștină (II) (ziarullumina.ro)

Slujbă panortodoxă și Sf. Liturghie arhierescă în cinstea Sf. Parascheva, la München

Cea mai veche parohie din Bavaria, cu hramul principal „Nașterea Domnului” din München, și-a prăznuit, în decursul a două zile, cel de-al doilea hram, pe Sf. Cuvioasă Parascheva. Astfel, chiar în ziua de prăznuire a fost săvârșită Sf. Liturghie, precedată de slujba Acatistului sfintei, iar seara a fost săvârșită taina Sfântului Maslu, cu participare panortodoxă.

Bucuria sărbătorii a continuat duminică, 17 octombrie 2021, cu Sfânta Liturghie, oficiată de către PS Părinte Dr. Sofian Brașoveanu, Episcopul vicar al Arhiepiscopiei Germaniei, Austriei și Luxemburgului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi. La finalul slujbei o grupă a Școlii de Română (parohială) a prezentat o scurtă piesă de teatru: „La cireșe”, inspirată din „Amintirile din copilărie” ale scriitorului Ion Creangă.

Începând din anul 2015, Parohia Ortodoxă Română „Nașterea Domnului” din München își prăznuiește în luna octombrie cel

de al doilea hram, pe Sf. Parascheva, octotitoarea Moldovei. Și-n acest an bucuria sărbătorii a fost trăită de-a lungul a două zile.

Astfel, chiar în ziua de prăznuire a Sfintei Parascheva, pr. dr. Alexandru Nan, paroh al mai sus-numitei parohii și protopop al Bavariei, a slujit Sf. Liturghie, precedată de slujba Acatistului sfintei, la care a participat un număr însemnat de credincioși.

În seara zilei de 14 octombrie, în biserica folosită de către cea mai veche parohie ortodoxă română din landul Bavaria (Sf. Willibrord), a fost săvârșită taina Sf. Maslu, cu participare panortodoxă. La invitația părintelui paroh Alexandru Nan, preoți aparținând mai multor jurisdicții prezente în München, câțiva din

Protopopiatul Bavariei și unul din Austria au săvârșit taina Sf. Maslu. Într-un cuvânt de întâmpinare rostit în limba germană, părintele paroh Alexandru Nan a prezentat celor prezenți câteva informații din biografia sfintei, vorbind mai ales despre locurile pe unde au poposit moaștele Sf. Parascheva (Constantinopol, Târnovo, Belgrad și apoi Iași), motiv pentru care este atât de cunoscută, de iubită și de venerată de către întreaga Ortodoxie.

Din soborul slujitor, alături de părintele protopop Alexandru Nan, au făcut parte arhimandritul Peter Klitsch (Patriarhia Ecumenică), pr. Nikolai Artemoff (Patriarhia Rusă), pr. Dragisa Jerkic (Patriarhia Sârbă), pr. Nediialko Kalinov (Patriarhia Bulgară), pr. Constantin Bartok

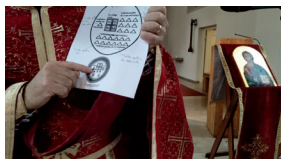
(Traunstein), pr. Liviu Ghioc (Zell am See, Austria), pr. Petru Deaconu (Centrul bisericesc München) și diaconul Nicolae Canciu. La sfârșitul slujbei, pr. Nikolai Artemoff a adresat celor prezenți un scurt cuvânt de învățătură, pornind de la sfințirea și pecetluirea celor cinci simțuri în taina Sf. Botez, subliniind importanța tainei Sf. Maslu și a altor taine, prin care ne putem curăța simțurile pentru a putea sluji lui Hristos. Bucuria sărbătorii a continuat duminică, 17 octombrie, cu Sf. Liturghie arhierescă, oficiată de către PS Dr. Sofian Brașoveanu, înconjurat de pr. paroh Alexandru Nan, pr. Dumitru Aman (Garmisch-Partenkirchen), pr. George Saner (preot misionar al Centrului bisericesc din München) și diaconul Nicolae Canciu.

La momentul potrivit, referindu-se la cele două Evangheliile citite, PS Sofian a vorbit mai întâi despre părinții de la Sinodul al VII-lea ecumenic și învățătura formulată de către ei în favoarea cinstirii icoanelor, pentru a le pune mai apoi la suflet celor prezenți trei lucruri despre ceea ce este Dumnezeu: rațiunea supremă a întregii existențe (Logosul), iubire și chip. Preasfințitul Părinte Sofian i-a îndemnat pe credincioși să caute să afle rațiunea pentru care trăiesc, urmând exemplul sfinților, să aibă „grijă de suflet, de lucrul cel nemuritor” (troparul Sfintei Parascheva) și, astfel, să trăiască după rânduielele pe care Dumnezeu le-a așezat în creație. După predica Preasfințitului Sofian, o grupă a Școlii de Română (parohiale) a prezentat o piesă de teatru, intitulată: „La cireșe”, amintind tuturor de anii copilăriei și de talentul inegalabil cu care diaconul (reabilitat după 1989) Ion Creangă descria în „Amintiri din copilărie”, năzbâtiile pe care le făcuse. Ziua s-a încheiat cu o agapă, organizată cu respectarea tuturor normelor pandemice, impuse de către autoritățile germane.

Activități ale Școlii de Română

Rânduiala Proscomidiei explicată copiilor și tinerilor

Sfânta Liturghie reprezintă pentru noi, creștinii ortodocși, centrul vieții noastre liturgice. Prin urmare, este o temă care trebuie discutată mereu cu copiii, tinerii și adulții, pe măsura puterii lor de înțelegere. Prima parte a Sf. Liturghii o reprezintă ritualul Proscomidiei, rânduiala după care sunt pregătite darurile de pâine și vin. De aceea, înaintea Sf. Liturghii din data de 20 noiembrie 2021, le-am explicat și-n același timp, le-am arătat copiilor această rânduială de pregătire. Acest lucru i-a fascinat nu numai pe copiii, ci și pe părinții prezenți, declarând cu toții, la sfârșitul orei, că au învățat foarte multe lucruri noi.

Ne iubește Dumnezeu

Răzvan plânge și șoptește:
-Nimeni nu mă mai iubește!

-Nu plânge copilul meu,
Te iubește Dumnezeu!
E-o iubire cum nu-i alta
De curată și înaltă.
El ți-e Tată sus, în cer.
Te închini la El și-i ceri
Tot ce crezi că îți lipsește...

Și Iisus te mai iubește.
El a pățimit, știi bine,
Pentru mine, pentru tine.
Când necazurile dor,
Tu să-L chemi în ajutor.

-Puiul mamei, să iei seama:
Tot în cer mai ai și-o mamă,
Maica Domnului, curată,
În lumină îmbrăcată.
E o maică-atât de bună!

-Hai, Răzване, împreună,
În genunchi să ne-aplecăm,
Să-nvățăm să ne rugăm!

„La cireșe“

Dr. Anca Bartoș

În luna iunie 2021 Școala de Română a parohiei noastre (Nașterea Domnului din München) a organizat o excursie la cules de cireșe într-o livadă din nordul Münchenului. Această activitate este deja o tradiție în grupul nostru, întrucât proprietarul livezii unde se merge este un cunoscător și iubitor al tradițiilor românești.

Pe lângă bucuria fizică a culesului (și mâncatului) de cireșe, am făcut și o paralelă în trecut, citind povestirea „La cireșe” de Ion Creangă. Copiii au citit textul pe roluri și în acest context s-a născut ideea de a înscena piesa și a juca-o la biserică, în fața unui public mai numeros.

Scopul primar al acestui proiect a

fost cunoașterea unui text literar românesc – cu toate implicațiile sale. Piesa „La cireșe” a fost considerată ca fiind potrivită, deoarece Ion Creangă povestește, într-un limbaj plăcut copiilor, scene din copilăria sa prin prisma / prin ochii copilului Nică.

În primele ore s-a făcut cunoștință cu textul: limbajul moldovenesc nu este familiar tuturor copiilor; așadar textul a fost citit și explicat, astfel încât copiii să înțeleagă fiecare frază.

În următoarea etapă au fost adăugate gesturile și mișcările scenice. Pentru a pune în scenă piesa, în paralel, copiii au lucrat la crearea decorurilor. Din cartoane au decupat cireșul, casele, gardul și flori, pe care apoi le-au pictat. Astfel, copiii au făcut cunoștință cu specificul caselor din zona Moldovei: case cu cerdac, vopsite în culoarea verde sau albastru. Le-am explicat copiilor și diferențele între traiul din 1840 și modul de viață din zilele noastre (țărani nu aveau frigider, congelator, supermarket, de unde să cumpere smântână pentru a găti, se folosea la gătit ceea ce aveau în casă).

Așadar, în data de 10 octombrie 2021 a avut loc premiera piesei „La cireșe” după Ion Creangă, în

distribuția elevilor Școlii Parohiale „Nașterea Domnului”. Pe scena din biserică au fost plasate decorurile făcute de elevi și mese cu obiecte artisanale, pentru a ilustra viața de la sat.

Copiii s-au amuzat foarte mult de isprăvile lui Nică și au interpretat cu foarte multă dăruire rolurile. Interpretarea pe scenă nu implică doar redarea textului, ci ajută la dezvoltarea încrederii de sine. Astfel, în viitor, dorim să repetăm astfel de proiecte, abordând și piese ale altor autori.

Noi „căi” de descoperire a artei românești

Purtați de dorința de a oferi copiilor noștri cât mai multe posibilități de a cunoaște arta românească, în anul acesta, în ciuda condițiilor restrictive de pandemie, am inițiat în cadrul școlii parohiale, două noi activități: un curs de chitară condus de domnul Cantemir Pălășanu și un curs de cusut pe etamină condus de doamna Daniela Nan.

Răspunsul părinților, dar și al copilașilor, a fost pe măsură: cursurile s-au bucurat de participarea numeroasă a copiilor școlari dar, și a prichindeilor de vârste destul de fragede. Chiar și cei mici, de patru-cinci anișori, s-au nevoit să coasă sau să facă primele acorduri la chitară (desigur, ajutați și de mămicile binevoitoare).

Ideea principală a cursului de cusut pe etamină a fost de a-i învăța pe copii, într-un mod cât mai plăcut, să recunoască cusăturile tradiționale românești. Nădăjduim astfel, ca ei să învețe să aprecieze, să recunoască și, de ce nu, poate mai târziu, chiar să făurească ei înșiși cusăturile atât de speciale de pe iile românești! Semănătorul trebuie să arunce sămânța la timpul potrivit pentru ca țarina să rodească ...

Desigur, ambele cursuri oferă copilașilor posibilitatea să învețe noțiuni și cuvinte neuzuale ale limbii române, îmbogățindu-le astfel vocabularul și împlinind rolul fundamental al școlii - de a pune bazele unei formări generale și culturale a viitorilor adulți.

Remarcăm, în mod deosebit, strădania domnului Cantemir Pălășanu care a transcris cântece în limba româna și a adaptat metodică de predare în cadrul cursului de chitară, așa încât și copilașii de vârstă foarte fragedă să înțeleagă noțiuni de ritm și de notație muzicală.

Anul acesta, pentru că am fost doar la început, am făcut doar proiecte mici ... semne de carte, s-au studiat mici cântecele ... Avem însă planuri mari: nu spunem însă totul! Rămâne surpriză! Poate ... cine știe? Mai găsim și alți copii curioși, care doresc să ni se alăture! Vă așteptăm cu drag pe toți! Noi iubim copiii și, în mod special, pe cei curioși ...

În așteptarea Crăciunului

Dragii copii,

În acest Post sărbătorim mulți sfinți importanți, favoritul copiilor fiind Sfântul Nicolae, pomenit la 6 decembrie. Ne amintim că el dădea numeroase daruri, ajutându-i pe cei nevoiași. Ceară fi de "Moș Nicolae" să faci și tu un cadou unei rude, unui prieten, poate chiar cuiva pe care nu îl cunoști bine. Dar fără ca el să știe; anonim! Ai urma aștei exemplii Sfântului Nicolae! Nu trebuie ceva scump: poate fi o iconiță de Crăciun, o ciocolată... Important e să fie un gest făcut din iubire și să nu cauți să se afle de la cine e cadoul.

Iar acum să vedem ce ai de făcut în această nouă fișă. Caută în cartul de mai jos, pe linii și pe coloane, cadourile scrise în lateral. Literile nefolosite, citite una după alta, ne arată ce spune Isus despre a dăruți (cf. Faptele 20:35).

T P M B A I M A R BICICLETĂ, MINGE,
 R Ă E I E S T M P PĂPUȘĂ, CARTE,
 E P E C F G E Ă L ȘAH, MĂNUȘI,
 N U R I I L C N A CREIOANE, CEAS,
 U Ș I C R O E U S TRENULEȚ, CUBURI,
 L Ă C A E Ă N I I PLASTILINĂ, GLOB
 E C A R T A D A I L
 Ț D E R T Ă S C Ă T I
 D C R E I O A N E N
 C Ă N D Ș A H P E
 M I N G E R I M E
 Ș C U B U R I T I

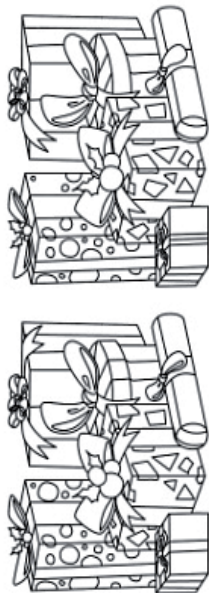
Scrie textul descoperit.
 Cum hai explica cu
 cuvintele tale?

_____

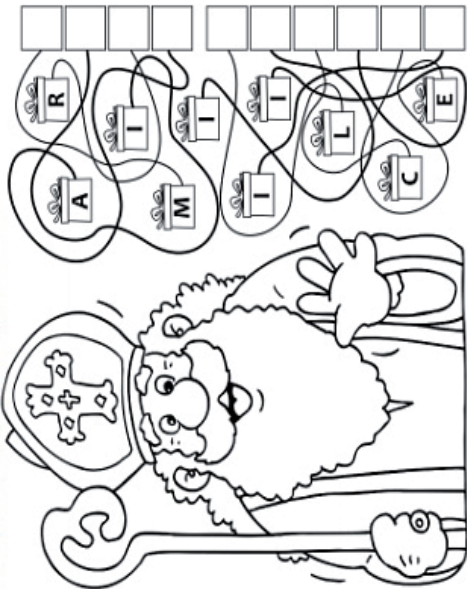
_____

_____

_____

Desenele de mai sus par identice, dar între ele sunt șapte diferențe. Care oare? Colorează desenul cu Sfântul Nicolae. Urmărește apoi liniile de la pătratele din coloana din dreapta până la cutiile de cadouri, copiland literile pe care le găsești. În coloana verticală vei afla ce Episcopie a păstrorit Sfântul Nicolae. Caută să afli mai multe despre viața acestui sfânt!

Iubiți credincioși,

Consiliul parohial mulțumește tuturor membrilor parohiei noastre, care și din punct de vedere financiar susțin activitățile parohiei, prin donații lunare. Pentru a sprijini în continuare acest efort, care asigură și legătura frățească a comunității noastre, la ultima ședință a Consiliului parohial s-a dezbătut înființarea statutului de membru activ sau permanent al parohiei.

În acest sens, toți enoriașii parohiei noastre sunt invitați să devină membri permanenți, completând un formular (Dauerauftrag) destinat parohiei. Sumele lunare propuse de către Consiliul parohial, practicate în majoritatea parohiilor din Arhiepiscopia Germaniei, Austriei și Luxemburgului, sunt următoarele: 10 euro de persoană și 20 euro de familie. Menționăm faptul că sumele precizate mai sus au un caracter orientativ, orice altă sumă fiind binevenită. Transferul bancar (Dauerauftrag) poate fi făcut lunar, trimestrial sau anual. Caracterul de transfer regulat este foarte important, deoarece ne ajută la o mai bună estimare și planificare a veniturilor parohiei.

La sfârșitul fiecărui an se vor elibera chitanțe, care se pot prezenta la Secția financiară (Finanzamt), pentru reducerea impozitului plătit. Mai facem precizarea că din punctul de vedere al serviciului liturgic, nu se va face nicio diferență între credincioșii care susțin financiar parohia și cei care nu pot s-o facă din motive binecuvântate. În speranța că numărul membrilor susținători ai parohiei va crește, mulțumim anticipat tuturor credincioșilor pentru sprijinul acordat. Pentru bucuria jertfei făcute, Mântuitorul nostru Iisus Hristos să vă binecuvânteze și să vă răsplătească din darurile Sale cele bogate!

Consiliul parohial

Coordonate bancare:

Rumänisch-orthodoxe Kirchgemeinde „Geburt des Herrn” München

Stadtsparkasse München BLZ: 701 500 00

IBAN: DE14 7015 0000 0906 1878 85

SWIFT / BIC: SSKMDEMMXXX

Redacție:

Pr. Dr. Alexandru Nan
Daniela Nan

Contact:

Pr. Alexandru Nan
Blumen-Str. 36
80331 München

Tel: 089 518 77 777

H: 0152 599 751 44

pr.alexandrnan@yahoo.de

alexnan@gmx.de

www.parohia-muenchen.de

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Exemplar tipărit cu sprijinul
Departamentului pentru românii de
pretutindeni

**Parohia Ortodoxă Română „Nașterea
Domnului“
St. Willibrord Kirche, Blumenstraße 36,
80331 München**

